Практикум з прикладної соціології

Опис курсу

Дисципліна «Практикум з прикладної соціології» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія», зі спеціальності 054 «Соціологія», яка викладається у 6 семестрі в обсязі 5 кредитів за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).

Практикум з прикладної соціології, забезпечить студентів практичними навичками та знаннями, необхідними для застосування соціологічних концепцій і методів у реальних умовах. Акцент робиться на подоланні розриву між теорією і практикою, підготовці студентів до того, щоб зробити значущий внесок у суспільство через застосування соціологічних знань.

Практичний досвід є ключовим компонентом прикладної соціології. Студенти можуть брати участь у польових дослідженнях, де вони застосовують соціологічні концепції та методи в реальних умовах. Для розуміння складнощів застосування соціологічних принципів на практиці можна аналізувати конкретні соціальні проблеми або проблеми громади.

Також курс передбачає ефективне донесення соціологічних результатів до різних аудиторій має вирішальне значення. Тому курс може включати навчання написанню звітів, створенню презентацій та донесенню соціологічних висновків у спосіб, доступний для політиків, членів громади та інших зацікавлених сторін.

Мета та завдання навчальної дисципліни: Метою курсу є подолання розриву між теоретичним розумінням та практичним застосуванням у галузі соціології. Цей курс має на меті надати студентам необхідні навички, знання та етичні міркування, необхідні для ефективного застосування соціологічних теорій та методологій у реальних дослідженнях.

Більш специфічно курс "*Практикум з прикладної соціології*" має за мету:

✓ Розвинути практичні навички. Дати можливість студентам застосовувати соціологічні теорії та методи дослідження через практичні заняття, польову роботу та аналіз конкретних ситуацій.

✓ Підвищити дослідницьку компетентність. Навчити студентів розробляти та проводити соціологічні дослідження, використовуючи як якісні, так і кількісні методи, а також аналізувати дані, щоб зробити змістовні висновки.

✓ Сприяти залученню громади. Заохочувати студентів взаємодіяти з різними спільнотами, розуміти їхню унікальну соціальну динаміку та досліджувати шляхи спільного вирішення суспільних проблем.

✓ Виховувати етичну свідомість. Сприяти формуванню міцного етичного фундаменту, вивчаючи та вирішуючи етичні дилеми в соціологічних дослідженнях та їхніх застосуваннях, наголошуючи на відповідальному та

шанобливому проведенні досліджень за участю людей.

✓ Заохочувати критичний аналіз політики. Розвивати здатність критично оцінювати соціальну політику та втручання, враховуючи їхній вплив на різні соціальні групи та пропонуючи соціологічно обґрунтовані альтернативи.

✓ Покращити навички комунікації та презентації. Покращити здатність студентів ефективно доносити соціологічні висновки до різних аудиторій, включаючи політиків, членів громад та зацікавлених осіб, за допомогою зрозумілих і доступних презентацій та звітів.

✓ Сприяти рефлексивній практиці. Заохочувати самоаналіз ролі соціологів у суспільстві, виховувати почуття відповідальності та усвідомлення потенційних наслідків соціологічної роботи для окремих людей та спільнот.

✓ Сприяти міждисциплінарній співпраці. Вивчати можливості для міждисциплінарної співпраці, визнаючи взаємозв'язок соціологічних перспектив з іншими галузями та заохочуючи студентів використовувати різноманітні знання для цілісного вирішення проблем.

✓ Розвивати навички вирішення проблем. Розвивати здатність ідентифікувати та вирішувати соціальні проблеми, застосовуючи соціологічні принципи, щоб пропонувати життєздатні рішення та сприяти позитивним соціальним змінам.

Досягаючи цих цілей, дисципліна «Практикум з прикладної соціології» має на меті підготувати студентів, які не лише добре обізнані з соціологічною теорією, але й вміють використовувати свої знання, щоб зробити значущий внесок у суспільство у практичний та впливовий спосіб.

Зміст понять: програма соціологічного дослідження, кількісні соціологічні дослідження, якісні соціологічні дослідження, операціоналізація, інтерпретація, анкетування, спостереження, опитування, екзит-пол, тріангуляція, інструментарій, тощо.

Рекомендована література:

Основна література:

1. Муляр В. П. Візуалізація даних та інфографіка. Харків: ФОП Панов А. М. 2020. 200 с.
2. Паніна Н. Кодекс професійної етики соціолога // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2004 - №3. – С. 9-21.
3. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / Перекл. Ігор Кобель, Тарас Кобель. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с. ISBN 978-617-7608-45-4
4. Горбачик А. П. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навч. посіб. / А. П. Горбачик, С. А. Сальнікова. – Луцьк : РВВ Вежа, 2008. – 164 с.

5. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. – К.: Наукова думка, 1995. –145 с.

Додаткова література:

1. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: Монографія. К.: Центр вільної преси, — 2003. — 200 с.
2. Паніна Н. Методичні та організаційні аспекти соціологічного моніторингу // Українське суспільство 1994—2004. Моніторинг соціальних змін. — К.: Інт соціології НАН України, 2004. — С. 7—20. (Головаха Є.)
3. Паніотто В. І. Статистичний аналіз соціологічних даних / В. І. Паніотто, В. С. Максименко, Н. М. Харченко. – К. : Вид. дім КМ Академія, 2004. – 270 с.
4.Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І.Саєнка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
5.Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с.
6. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Консультант-рецензент Володимир Паніотто. К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с.
7.Babbie E. The Practice of Social Research, Twelfth Edition – Wadsworth: Cengage Learning, 2010. – 530 p.
8. Homer, R. The Ethics of Social Research. (London, Harlow, ESSEX, 1991): 127-159. (Chapter 6 “Writing and publication”).
9. Chanfrault-Duchet, Marie-Francoise. “Narrative Structures, Social Models, and Symbolic Representation in the Life Story.” Berger Gluck, Sherna; Daphne Patai, eds. Women’s Words. The Feminist Practice of Oral History. (New York, London: Routledge, 1991): 77-91
10.Edwards, Rosalind; Jane Ribbens. “Living on the Edges: Public Knowledge, Private Lives, Personal Experience.” Ribbens, Jane; Rosalind Edwards, eds. Feminist Dilemmas in Qualitative Research. Public Knowledge and Private Lives. (London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 1998): 1-23.
11.Finch, Janet. “It’s Great to Have Someone to Talk to”: Ethics and Politics of Interviewing Women.” Hammersley, Martyn, ed. Social Research: Phylosophy, Politics, and Practice. (London: SAGE Pbls., 1992): 166-179

Інтернет-джерела:

1.Інтернетові ресурси для соціологів (The Wadsworth Sociology Resource Center): http://sociology.wadsworth.com/
2.Домашня сторінка інтернетового журналу “Sociological Research Online”: http://www.socresonline.org.uk/

3.Бібліографія публікацій про комп'ютерні програми для обробки "текстів": http://caqdas.soc.surrey.ac.uk/biblio.htm
4. Аналітичний центр Cedos. URL: https://cedos.org.ua/
5. Європейське соціальне дослідження (European social survey) URL:https://www.europeansocialsurvey.org
6. Інститут соціології НАН України. URL: https://i-soc.com.ua/
7.Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/
8.Науково-дослідна інфраструктурна установа для соціальних наук GESIS URL: https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/search-data-access/data-access
9.Національне дослідження у США General Social Survey (GSS) - URL:https://gss.norc.org/About-The-GSS
10.Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/
11. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/
12.Українська соціологічна платформа URL: http://www.usp.biz.ua/?cat=2
13.Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/
14.Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/
15. Центр міської історії. URL: https://www.lvivcenter.org/
16.Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city institute.org/
17. Info Sapiens. URL: https://www.sapiens.com.ua/
18. Kantar TNS URL: https://panel.kantar.com.ua/
19. New Image Marketing Group. URL: https://newimage.org.ua/